

PIRKAN OPISTON MUSIIKKIOPISTO

OPETUSSUUNNITELMA

Laaja oppimäärä
Musiikki, lapset ja nuoret, aikuiset

1.8.2018

*Luodaan edellytykset
hyvän musiikkisuhteen
syntymiselle.*

SISÄLLYS

MUSIIKIN TAITEEN PERUSOPETUS PIRKAN OPISTOSSA	3
OPINTOJEN LAAJUUS JA RAKENNE	3
LASTEN JA NUORTEN OPINNOT	4
AIKUISTEN OPINNOT	5
SYVENTÄVÄT OPINNOT	6
PERUSOPINNOT	7
SUUNTAUTUMINEN	8
SOITINOPINNOT	8
SÄESTYSTUNNIT JA OPINNÄYTEIDEN VALMISTELU	9
MUSIIKIN HAHMOTTAMINEN.....	10
TAVOITTEET	10
SISÄLLÖT	11
AIKUISTEN MUSIIKIN OPETUS.....	12
TYÖTAVAT	12
KUUNTELU- JA ESIINTYMISKASVATUS.....	12
HARJOITTELU	13
OPPIMISEN ARVIOINTI	13
OPINNÄYTEET	14
OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN JA OPINTOJEN HYVÄKSI LUKEMINEN.....	14

MUSIIKIN TAITEEN PERUSOPETUS PIRKAN OPISTOSSA

Musiikin laajan oppimäärän mukaisen taiteen perusopetuksen tehtävänä on luoda edellytykset hyvän musiikkisuhteen syntymiselle. Opetus antaa valmiuksia musiikin itsenäiseen harrastamiseen ja oppilaan tavoitteiden mukaiseen musiikkiopintojen jatkamiseen muilla koulutusasteilla. Uuden opetussuunnitelman myötä Pirkan opiston musiikkiopistossa aletaan sulauttaa kuntien kulttuuritaustaa uudenlaiseen musiikinopetukseen. Pirkan opiston taidekoulujen yhteinen toiminta-ajatus on kirjattuna opetussuunnitelmien yhteiseen osaan.

OPINTOJEN LAAJUUS JA RAKEN- NE

LASKENNALLINEN LAAJUUS

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän laskennallinen laajuus on 1300 tuntia, josta perusopinnot 800 tuntia ja syventävät opinnot 500 tuntia. Tunnin laskennallinen kesto on 45 minuuttia. Laskennallinen laajuus ei tarkoita annettavien oppituntien lukumäärää, vaan arviotua oppimiseen käytettävää aikaa. Osa oppimisesta tapahtuu varsinaisten oppituntien ulkopuolella ja itsenäisenä työskentelynä. Sekä perusopinnoissa että syventävissä opinnoissa opiskeluun sisältyvät pääsoitin-, musiikin hahmottamisen ja yhteismusiisoinnin opinnot.

SIVUAINE

Sivuaineen opiskeluoikeus voidaan antaa anomuksesta lukuvuodeksi kerrallaan pääaineen opinnoissa hyvin menestyville oppilaille sen jälkeen, kun pääaineessa on suoritettu oppinäyte 2. Sivusoitinvalikoima on sama kuin pääsoittimissa. Sivuaineen soittotunnin pituus on 30 minuuttia 14 kertaa lukukaudessa. Järjestämistapa ja saatavuus voivat vaihdella vuosittain.

LÄSNÄOLO

Tavoitteellisessa taiteen perusopetuksessa on läsnäolovelvollisuus. Poissaolosta on ilmoitettava joko opettajalle tai opiston toimistoon. Pitkäaikaisesta poissaolosta ja todennäköisestä kestosta on sovittava tapauskohtaisesti. Jatkuva poissaolo tunneilta ilman hyväksyttävää syytä johtaa opinto-oikeyden menettämiseen. Oppilas ei ole oikeutettu saamaan takaisin oppitunteja, jotka ovat peruuntuneet hänen oman poissaolonsa vuoksi. Opettajan sairastuessa tunnit pyritään aina korvaamaan oppilaalle sijaisen avulla tai siirtämällä tunti lukukauden loppuun. Läsnäolovelvollisuus on 75 % tunneista.

LASTEN JA NUORTEN OPINNOT

Opin- to- vuosi	Sotin- opinnot Soitto- tunnit	Musiikin hahmotta- minen	Yhteis- musisointi/ valinnaiset opinnot	Valinnaiset	Sivuaine 30 min	Oma työsken- tely*	Opin- näyte ** Esiinty- minen, säestys- tunnit	Yht.
PERUSOPINNOT, 800 TUNTIA								
1	22					(100)	5	27
2	22	32	32			(100)	10	96
3	32	43	32			(100)	5	112
4	32	53	43			(100)	5	123
5	32	53	43		(22)	(100)	10	148
6	32		53		(22)	(100)	10	95
7	32			53	(22)	(100)	10	95
8	32			53	(22)	(100)	19	104
Yht. 800	236	181	203	106	(88)	(800)	74	800
SYVENTÄVÄT OPINNOT 500 TUNTIA								
10	43	53		43	(22)	(100)		139
11	43	64		43	(22)	(100)		139
12	43	64		43		(100)		127
13	43					(100)	18	95
Yht. 500	172	181		129	(44)	(400)	18	500

22 oppituntia on 32 viikkoa x 30 minuuttia

32 x 45 minuuttia

43 x 60 minuuttia

53 x 75 minuuttia

64 x 90 minuuttia

*Oma harjoittelu n. 3 tuntia viikossa + säestystun-
nit, luokkatunnit, projektit, konsertit, konsertti-
käynnit (eivät sisälly laskennalliseen tuntimäärään)

**Opinnäytteisiin tähtäävä lisätö, säestystunnit
ym. (opinnäytteet sisältyvät 1-8 vuosina oppitun-
teihin)

Soittotunnit 16 + 16 viikkoa + vähintään 1
viikkotunti opinnäytteeseen valmistautumiseen,
henkilökohtaiseen opintojen suunnitteluun ja
seurantaan opettajan kanssa (15 min), luokkatun-
teihin tms.

AIKUISTEN OPINNOT

PERUSOPINNOT, AIKUISET 800 TUNTIA								
Opin- to- vuosi	Solistiset opinnot	Musiikin perusteet	Yhteis- musisointi	Valinnaiset opinnot (YM)	Sivuaine	Oma työ- kentely*	Opinnäyte/ Päättö- työ** (sis. säes- tys)	Yht.
1	32	32	64	43		(100)		171
2	32	43	64	43	(22)	(100)	10	192
3	32	53	64	64	(22)	(100)		213
4	32	53	64	64	(22)	(100)	11	224
Yht. 800	128	181	256	213	66	(400)	22	800

SYVENTÄVÄT OPINNOT 500 TUNTIA								
Opin- to- vuosi	Solistiset opinnot	Musiikin perusteet	Yhteis- musisointi	Valinnaiset opinnot (YM)	Sivuaine	Oma työ- kentely*	Päättö- työ**	Yht.
5	43	53	22	43		(100)		161
6	43	64	22	43	(22)	(100)		171
7	43	64		43	(22)	(100)	18	168
Yht. 500	129	181	44	129	44	(300)	18	500

22 oppituntia on 32 viikkoa x 30 minuuttia
 32 x 45 minuuttia
 43 x 60 minuuttia
 53 x 75 minuuttia
 64 x 90 minuuttia

*Oma harjoittelu n. 3 tuntia viikossa + säestystun-
nit, luokkatunnit, projektit, konsertit, konsertti-
käynnit

**Opinnäytteisiin ja päättötyöhön tähtäävä lisätyö,
säestystunnit ym. (opinnäytteet sisältyvät 1-7
vuosina oppitunteihin)

*Omaan työskentelyyn opintovuosien aikana
omaa taiteellista työskentelyä, harjoitteluun, säes-
tystunteihin, projekteihin, musiikkielämän perehty-
miseen, opinnäytteisiin valmistautumiseen jne.

AIKUISTEN OPINNOT

PÄÄTTÖTODISTUS					
		▲	▲	▲	
12		Rytmimusiikki- soittotunnit	Sivuaine	Klassisen tyylin soittotunnit	
		▲	▲	▲	
11	O M A H A R J O I T T E L U	VALINNAISET Rytmi- musiikki- painotus Bändit Mediataide ja MuTe Musiikkiteatteri Sävellys ja impro- visointi	Rytmimusiikki- soittotunnit	Sivuaine	VALINNAISET Klassinen painotus Orkesterit Kamarimusiikki Mediataide ja MuTe Teatteri- musiikki Laulumusiikki Sävellys ja improvisointi
		▲	▲	▲	▲
10		Rytmimusiikki- soittotunnit	Sivuaine	Klassisen tyylin soittotunnit	
	▲	▲	▲	▲	▲
9	MuHa	Rytmimusiikki- soittotunnit	Sivuaine	Klassisen tyylin soittotunnit	MuHa
PERUSOPINNOT					

M
O
N
I
T
A
I
T
E
L
L
I
S
U
U
S

PERUSOPINNOT

PÄÄTTÖTYÖ / OPINNÄYTE 3					
8	VALINNAISET Rytmi- musiikki- painotus Bändit Mediataide ja MuTe Musiikkiteatteri Sävellys ja improvisointi	Rytmimusiikki- soittotunnit	Sivuaine	Klassisen tyylin soittotunnit	VALINNAISET Klassinen painotus Orkesterit Kamarimusiikki Mediataide ja MuTe Teatteri- musiikki Laulumusiikki Sävellys ja improvisointi
7		Rytmimusiikki- soittotunnit	Sivuaine	Klassisen tyylin soittotunnit	
6	VALINNAISET MuHa 4	Rytmimusiikki- soittotunnit	Sivuaine	Klassisen tyylin soittotunnit	VALINNAISET (MuHa)
PÄÄTTÖTYÖ / OPINNÄYTE 2					
5	(MuHa) Musiikkiteknologia, improvisointi	Soittotunnit	Sivuaine	Opinnot: va- linn. / painotus	
4	Muha 3 Musiikkiteknologia, improvisointi	Soittotunnit	Yhteismusiointi Painotuksen löytäminen		
3	Muha 2 Musiikkiteknologia, improvisointi	Soittotunnit	Yhteismusiointi Painotuksen etsiminen		
PÄÄTTÖTYÖ / OPINNÄYTE 1					
2	Muha 1 Musiikkiteknologia, improvisointi	Soittotunnit	Yhteismusiointi Painotuksen etsiminen		
1	Soittotunnit Samanaikaisopetus / Yhteismusiointi				

SYV-
E-
N-
T-
Ä-
V-
Ä-
TM-
O-
N-
I-
T-
A-
I-
T-
E-
E-
L-
L-
I-
S-
U-
SP-
E-
R-
U-
S-
O-
P-
I-
N-
N-
O-
T

VARHAISIÄN MUSIIKKIKASVATUS / MUSIIKKIPAJAT

SUUNTAUTUMINEN

Rytmimusiikin ja klassisen musiikin orkesterit ja kamarimusiikkiryhmät voivat tehdä yhteisprojekteja, osallistua musiikkiteknologian kursseille ja / tai toimia teatterimusiikkoina. Valinnaisia aineita toteutetaan vuosittain tarpeen mukaan ja pyritään siihen, että oppilaat olisivat mahdollisimman itseohjautuvia ja kurssit monitaiteellisia. Kypsyys ja taitotason mahdollistaessa voi oppilas valita rytmimusiikin ja / tai klassisen musiikin suuntautumisvaihtoehdot jo ennen syventäviä opintoja.

Rytmimusiikin suuntautumisvaihtoehdon voi joissain soittimissa valita heti opintojen alussa (aikuisen laulu, piano, puhaltimet, bassokitara ja rummut). Sähkökitara, rummut ja bassokitara kuuluvat rytmimusiikin suuntautumisvaihtoehtoon kaikilla koko opintojen ajan, kun taas jousisoittimet kuuluvat pääsääntöisesti klassisen musiikin suuntautumisvaihtoehtoon. Resurssien mahdollistaessa voidaan järjestää kuitenkin rytmimusiikin (jazz) opetusta myös esim. viulussa.

VALINNAISAINEET: (ks. valinnaisainetarjotin)

Rakennetaan arvostavaa ja uteliasta suhtautumista musiikkiin.

RYTMIMUSIIKKI	KLASSINEN
Bändit (pop, rock, rhythm & blues, iskelmä ja kansamusiikki)	Orkesterit: Puhallinorkesterit, jousiorkesterit, sinfoniaorkesteri, kamarimusiikki
Musiikkiteatteri ja tanssi: laulajat, soittajat, orkesterit	
Mediataide ja musiikkiteknologia: Elokuva- ja pelimusiikki, studiotekniikka, säveltäminen tietokoneella	
Sävellys ja improvisointi	

SOITTO- JA LAULUTUNNIT

Opintojen aloitusvaihe	30 minuuttia
Perusopinnot, opinnäyte 1 suoritettu	45 minuuttia
Perusopinnot, opinnäytteet 2 ja 3 suoritettu	60 minuuttia
Syventävät opinnot	60 minuuttia

Poikkeuksellisen nopeasti edistyville oppilaille voidaan myöntää lisäopetusta opettajan ehdotuksesta opiston harkinnan mukaan, lukuun ottamatta lauluopintoja. Lisäopetusmahdollisuutta käytetään vain poikkeustapauksissa, korkeintaan 1-3 oppilasta / soitinryhmä. Lisäopetusta voi saada korkeintaan 30 minuuttia / oppilas musiikkiopiston tuntiraamin puitteissa.

Orkesterien, yhteismusisointiryhmien sekä musiikin perusteiden opintojen lukukausi on pääsääntöisesti

yhtä pitkä. Musiikin kuunteleminen ja toisten esitysten seuraaminen on osa musiikin oppimista. Oppilaat osallistuvat mahdollisimman moneen musiikkiopiston matineaan ja muihin musiikkitahtumiini. Esiintyminen konsertissa voi korvata yhden opetuskerran lukuvuoden aikana.

Tarkat, instrumenttikohtaiset sisällöt tavoitteineen on kirjattu Pirkan musiikkiopiston aineopetussuunnitelmiin.

SÄESTYSTUNNIT JA OPINNÄYTTEIDEN VALMISTELU

Instrumenttiopinnot	Säestystunteja	Laulu	Säestystunteja
P1	1 h (45 min)	P1	2 h
P2	2 h	P2	4 h
P3	3 h	Päättötyö	6 h
Päättötyö	4 h		

Matineoihin ja muihin esiintymisiin valmistauduttaessa säestystunteja on mahdollista käyttää kerran ja lisäksi läpimeno ennen matineaa paikan päällä.

*Musiikki kehittää
mielikuvitusta ja
luovuutta.*

MUSIIKIN HAHMOTTAMINEN

TASO	KESTO	
MuHa 1	45 minuuttia	PERUSOPINNOT Musiikin hahmottamisessa järjestetään myös periodeja, joiden laskennallinen tuntimäärä saattaa poiketa koko vuoden mittaisesta kurssista.
MuHa 2	60 minuuttia	
MuHa 3	75 minuuttia	
MuHa 4	75 minuuttia	
MuHa 5	75 minuuttia	SYVENTÄVÄT OPINNOT
MuHa 6	90 minuuttia	
MuHa 7	90 minuuttia	

Musiikkikokemukset parantavat tarkkaavaisuutta ja keskittymiskykyä.

TAVOITTEET

PERUSOPINTOJEN TAVOITTEET	SYVENTÄVIEN OPINTOJEN TAVOITTEET
ESITTÄMINEN JA ILMAISEMINEN	
OPETUKSEN TAVOITTEENA ON	
<p><i>kannustaa oppilasta löytämään omat musiikilliset vahvuutensa ja ilmaisukeinonsa ohjata oppilasta elävään musiikilliseen ilmaisuun</i></p> <p><i>kannustaa oppilasta harjoittelemaan erilaisten esiintymistilanteiden hallintaa</i></p> <p><i>rohkaista oppilasta osallistumaan myös muiden taiteenalojen ilmaisukeinoihin ja taiteidenväliseen vuorovaikutukseen</i></p>	<p><i>ohjata oppilasta syventämään musiikillista ilmaisuun</i></p> <p><i>kannustaa oppilasta kehittämään edelleen musiikin tulkintaan ja esittämiseen tarvittavia taitoja valitsemiensa painopisteiden mukaisesti rohkaista oppilasta käyttämään musiikkia monipuolisesti ilmaisun välineenä</i></p> <p><i>ohjata oppilasta osallistumaan omassa ilmaisussaan myös muiden taiteenalojen ilmaisukeinoja</i></p>
OPPIMAAN OPPIMINEN JA HARJOITTELU	
OPETUKSEN TAVOITTEENA ON	
<p><i>ohjata oppilasta oppimaan instrumentti- ja yhteismusisointitaitoja päämääränään soittimen itsenäinen hallinta ja omaehtoinen ilmaisu</i></p> <p><i>ohjata oppilasta säännölliseen harjoitteluun ja oppimisensa arviointiin</i></p> <p><i>ohjata oppilasta musisoimaan korvakuulolta sekä lukemaan ja tulkitsemaan musiikin lajille ominaisia musiikin merkitsemistapoja</i></p> <p><i>kannustaa oppilasta soveltamaan musiikin hahmotustaitojaan musisoinnissa</i></p> <p><i>tarjota oppilaalle tilaisuuksia tutustua musiikkiteknologiaan työvälineenä</i></p> <p><i>ohjata oppilasta käyttämään ergonomisesti oikeita soittotapoja ja mielekkäitä harjoittelumenetelmiä</i></p> <p><i>ohjata oppilasta havainnoimaan ääniympäristöä ja suojelemaan kuuloaan</i></p>	<p><i>auttaa oppilasta asettamaan tavoitteita opiskelulle ja suuntaamaan omaa oppimistaan</i></p> <p><i>opastaa oppilasta arvioimaan edistymistään ja nauttimaan osaamisestaan</i></p> <p><i>ohjata oppilasta harjoittelemaan taitoja kehittävää ohjelmistoa sekä itsenäisesti että ryhmän jäsenenä</i></p> <p><i>ohjata oppilasta huolehtimaan fyysisestä toimintakyvystään sekä ergonomiasta ja kuulonsuojelusta musisoimissaan</i></p>

PERUSOPINTOJEN TAVOITTEET	SYVENTÄVIEN OPINTOJEN TAVOITTEET
KUUNTELEMINEN JA MUSIIKIN HAHMOTTAMINEN	
OPETUKSEN TAVOITTEENA ON	
<p><i>ohjata oppilasta kuuntelemaan omaa musisointiaan ja mukauttamaan sen osaksi soivaa musiikillista kokonaisuutta</i></p> <p><i>ohjata oppilasta kehittämään musiikin luku- ja kirjoitustaitoaan</i></p> <p><i>ohjata oppilasta musiikin ominaispiirteiden tunnistamiseen ja rakenteiden hahmottamiseen</i></p> <p><i>tukea oppilasta kasvamaan aktiiviseksi musiikin kuuntelijaksi ja kartuttamaan musiikin historian tuntemusta.</i></p>	<p><i>ohjata oppilasta kuuntelemaan ja kehittämään musisointiaan sekä solistina että ryhmän jäsenenä</i></p> <p><i>ohjata oppilasta tarkastelemaan soivaa ja nuotinnettua musiikkia monipuolisesti eri näkökulmista</i></p> <p><i>ohjata oppilasta hahmottamaan musiikin rakenteita ja lainalaisuuksia</i></p> <p><i>ohjata oppilasta hyödyntämään kuuntelu- ja hahmotustaitojaan sekä musiikin historian tuntemustaan muusikkoutensa kehittämisessä</i></p>
SÄVELTÄMINEN JA IMPROVISOINTI	
OPETUKSEN TAVOITTEENA ON	
<p><i>ohjata oppilasta tuottamaan omia musiikillisia ideoita ja ratkaisuja</i></p> <p><i>kannustaa oppilasta harjoittelemaan improvisoinnin, sovittamisen ja säveltämisen perustaitoja</i></p>	<p><i>kannustaa oppilasta toteuttamaan teoksissa improvisoituja ja itse sovitettuja osuuksia ja säveltämään omaa musiikkia</i></p> <p><i>rohkaista oppilasta hyödyntämään musiikkiteknologian mahdollisuuksia ja työvälineitä</i></p>

SISÄLLÖT

Musiikin opintojen keskeisenä sisältönä on monipuolinen perehtyminen oppilaan valitseman instrumentin tai instrumenttien perustekniikkaan, ohjelmistoon ja ilmaisumahdollisuuksiin. Opintoissa tutustutaan monipuolisesti erilaisiin musiikin työvälineisiin ja työtapoihin ottaen huomioon oppilaan tavoitteet. Yhteismusisointitaitojen ja musiikin hahmottamistaitojen sekä historiatietoisuuden kehittäminen ovat olennainen osa opin-

toja. Eri sisältöalueiden integraatio opetuksessa vahvistaa musiikin kokonaisvaltaista hahmottamista.

Oppilas voi laajentaa tai painottaa opintojaan valitsemallaan tavalla Pirkan opiston musiikkiopiston, kuvataide-, teatteri- ja tanssikoulujen sekä kansalaisopiston tarjonnan pohjalta. Opintojen aikana oppilas suunnittelee ja valmistaa musiikillista osaamista osoittavan laajan oppimäärän lopputyön, joka voi

muodostua erilaisista kokonaisuuksista tai keskittyä johonkin syvennettyyn osaamiseen. Oppilas asettaa lopputyön tavoitteet ja päättää lopputyön toteutustavan yhteistyössä opettajiensa kanssa Pirkan opiston opetustarjonnan pohjalta.

Tarjennut tavoitteet ja sisällöt kuvataan Pirkan opiston musiikkiopiston aineopetussuunnitelmissa.

AIKUISTEN MUSIIKIN OPETUS

Aikuisten opetuksessa noudatetaan musiikin laajan oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Aikuisia varten on laadittu erillinen laulun aineopetussuunnitelma.

Lauluopintojen aloittamiselle ei ole yläikärajaa.

TYÖTAVAT

Tarkennetut, soitinkohtaiset työtavat kuvataan aineopetussuunnitelmissa.

KUUNTELU- JA ESIINTYMISKASVATUS

Musiikin kuuntelu on tärkeä osa musiikin opiskelua. Oppilaita harjaannutetaan monipuoliseen musiikin kuunteluun, totutetaan käymään konserteissa ja muissa musiikkitilaisuuksissa, opetetaan konserttikäyttäytymistä sekä tehdään musiikkielämää tutuksi kullekin ikäkaudelle soveltuvalla tavalla. Lukuvuoden aikana oppilaita rohkaistaan osallistumaan toiminta-alueen elävän musiikin tilaisuuksiin. Opettaja voi viedä oppilaansa konserttiin ohjatusti siten, että konsertin sisältöön tutustutaan sopivin työmuodoin ennen konserttia ja konsertin jälkeen kokemus käydään yhdessä läpi. Matineoissa opitaan kuuntelemalla ikätovereiden tai opinnoissaan pidemmälle ehtineiden musiikkiesityksiä.

Esiintymistottumuksen ja -taidon kehittäminen on keskeinen osa opetusta, jonka vuoksi esiin-

tyminen kuuluu jokaiselle opiskelijalle osana opintoja. Oppilaille järjestetään mahdollisuuksia ja kannustetaan musiikin esittämiseen Musiikkiopiston matineoissa, Pirkan opiston muissa konserteissa ja tilaisuuksissa vähintään kerran vuodessa.

Esiintymiskoulutuksen tavoitteena on luonteva, vapautunut suhde musiikin tekemiseen ja esittämiseen, joten erityistä huomiota kiinnitetään esiintymisjännityksen ja esiintymiseen mahdollisesti liittyvien muiden ongelmien hallintaan ja käsittelyyn. Opintojen alkutaipaleella jännityksen tunteen kohtaamista on opeteltava samalla tavoin kuin esitettävää kappalettakin. Oppilaalle sopivien teosten valinta madaltaa esiintymiskynnystä.

HARJOITTELU

Soittamisessa yhdistyvät motorinen taito ja musiikillinen ajattelu, joiden molempien kypsyminen vaatii paljon aikaa ja pitkäjänteistä, säännöllistä harjoittamista. Oppiminen perustuu

suurimmaksi osaksi oppituntien ulkopuolella tapahtuvaan työskentelyyn, jota opettaja tunneilla ohjaa. Oikeiden työskentely- ja harjoittelutapojen omaksuminen on oppimisen edellytys. Oppilaan ohjaaminen oman työskentelyn tarkkailemiseen vahvistaa hänen kykyään hallita työskentelyään niin, että itsenäisen harjoittelu tuottaa tuloksia ja edistää oppimista.

Työskentelytaitojen ja siihen liittyvän itsearvioinnin opettaminen on yksi opettajan tärkeimmistä tehtävistä. Oppijaa ohjataan itse huomaamaan heikot ja vahvat alueensa ja miettimään keinoja oppimisen edistämiseen. Tavoitteena on, että oppilas oppii harjoittelemaan niitä asioita, joissa on parantamisen varaa. Jokaisesta tuntuu mukavimmalta toistaa sitä, minkä jo ennestään osaa. Ohjausta ja tukea tarvitaan erityisesti silloin, kun työskentellään oman vahvuusalueen ulkopuolella ja oppiminen vaatii ponnistelua.

OPPIMISEN ARVIOINTI

Oppimisen arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan musiikkiopintojen edistymistä. Se tukee hyvän taidesuhteen luomista ja antaa taidemaalalan ammattiin suuntautuvalla oppijalle todellista tietoa hänen kyvyistään ja taidoistaan. Oppimisen ja musisoimisen ilon säilyttäminen, realistinen käsitys omista musiikillisista kyvyistä, myönteinen suhde omaan muusikkouteen ja hyvä itseohjautuvuus ovat jatkuvan arvioinnin onnistumisen kriteereitä. Jatkuvan arvioinnin periaate toteutuu musiikin taideteen perusopetuksessa monella tavalla ja tasolla. Se on työtapana, jota käytetään jokaisella tunnilla ja jonka varaan oppimisprosessi suurelta osalta rakentuu.

Musiikin laajan oppimäärän arvioinnin kohteita ovat:

- *esittäminen ja ilmaiseminen*
- *oppimaan oppiminen ja harjoittelu*
- *kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen*
- *säveltäminen ja improvisointi*

Perusopinnoissa oppimisen arviointi painottuu jatkuvan palautteen antamiseen siten, että se edistää asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Oppilaan itsearviointitaitojen vahvistaminen tukee tätä tehtävää.

Syventävissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilaan taitojen syvenemistä opintojen painottumisen ja lopputyön mukaisesti. Syventävien opintojen aikana ja lopputyön toteutuksessa hyödyn-

netään itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin tarjoamia mahdollisuuksia. Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan lopputyölleen asettamat tavoitteet.

Lopputyö arvioidaan osana syventäviä opintoja. Syventävien opintojen aikana oppilaalle annetaan mahdollisuus osoittaa osaamisensa monipuolisesti. Taiteenalan laajan oppimäärän arvioinnin kohteet on kuvattu taiteenala-kohtaisissa osuuksissa.

Päättötodistukseen merkitään sanallinen arvio oppilaan suorituksesta laajasta oppimäärästä. Sanallinen arvio kuvaa oppilaan edistymistä ja hänen saavuttamaansa osaamista suhteessa syventävien opintojen tavoitteisiin. Sanallisessa arviossa painotetaan oppilaan oppimisen ja osaamisen vahvuuksia.

OPINNÄYTTEET

Opinnäytteet valmentavat oppilasta harjoittelemaan päämäärätietoisesti ja opettavat muodostamaan ja hallitsemaan esiintymiskokonaisuuksia. Näytteen suorittaminen voidaan toteuttaa myös konserttina, jonka lisäarvona on oppiminen aidossa esiintymistilanteessa.

Opinnäytteen arviointiryhmässä on opiston päätöksen mukaan esimerkiksi:

1: oma opettaja
+ kollega

2: oma opettaja
+ yksi / kaksi kollegaa

3: oma opettaja
+ kaksi kollegaa

**Syventävien
opintojen päättötyö:**
oma opettaja
+ kolme kollegaa

Arviointiryhmään voidaan valita henkilö myös Pirkan opiston musiikkiopiston ulkopuolelta. Instrumenttikohtaiset arviointikriteerit on määritelty Pirkan musiikkiopiston aineopetussuunnitelmissa.

OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN JA OPINTOJEN HYVÄKSI LUKEMINEN

Muulla suoritettujen opintojen tavoitteeltaan ja sisällöltään vastaavat tämän opetussuunnitelman asettamia tavoitteita ja sisältöjä, voidaan lukea hyväksi musiikin taiteen perusopetuksen opintosuorituksina. Tällaisia opintoja voivat olla esimerkiksi muissa opilaitoksissa harjoitetut tavoitteelliset musiikkiopinnot. Osoitettujen opintojen lisäksi oppilaalta voidaan edellyttää soitto- tai opinnäytettä.

Muulla suoritettuja opintoja voi esittää hyväksyttäväksi opiston lomakkeella. Vastaavuuden arvioivat instrumenttiopettaja ja / tai suunnittelijaopettaja. Apulaisrehtori myöntää korvaavuuden.

Pirkan opiston yhteismusisoinnin korvaavan suorituksen on oltava tavoitteellista, säännöllistä ja opetussisällöltään oppilaan opiskelutason mukaista. Jos yhteismusisointiin on mahdollisuus omalla koululla, on korvaavan yhteismusisoinnin tapahduttava normaalin kouluajan/-opetuksen ulkopuolella esim. bändi-kerhossa, kuorossa tai muussa säännöllisessä

toiminnassa. Opetusta on oltava vähintään yhteensä 30 opituntia lukuvuoden aikana. Normaalit koulun musiikintunnit eivät korvaa yhteismusisointia. Koulun tai muualla – esim. toisessa musiikkiopistossa – toteutettavan, yhteismusisoinnin suorittaminen on hyväksyttävää, jos omalle instrumentille ei joka vuosi pystytä järjestämään sopivaa yhteismusisointia. Jos kursseilla on tilaa, on oppilaan mahdollista osallistua useammallekin yhteismusisointikurssille kunnasta riippumatta.

Korvaavien yhteismusisointisuoritusten on tapahduttava vuosina, jolloin oppilas on aktiivisena oppilaana Pirkan opistossa. Ennen opintoja tapahtuneita musiikkiharastuksia ei hyväksi lueta yhteismusisointi suorituksiksi. Myöskään välivuodella ei korvaavia opintoja ole mahdollista suorittaa.

Oppimäärän laajuus voidaan erityisestä syystä henkilökohtaistaa. Oppilas voi saada pyydettyä todistuksen yleisen oppimäärän suorittamisesta, mikäli opiskelun sisältö ja laajuus vastaavat yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteita. (500 tuntia)

*Musiikin opiskelijoista
tulee alansa ammattilaisia
tai tiedostavia musiikin
kuluttajia.*

